

10.9.2024

Asia/12

Päätettävä tässä kokouksessa

12

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

Pöydälle 03.09.2024

HEL 2024-007978 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi:

Tarveperusteinen rahoitus on yksi keskeisistä mekanismeista, jolla vastataan eriytymisen aiheuttamiin haasteisiin ja seurauksiin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tarveperusteisella rahoituksella tukea kohdistetaan niihin yksiköihin, joissa tarve on suurinta yksikkökohtaisten taustamuuttujien perusteella. Riittävällä tarveperusteisen rahoituksen tasolla on mahdollista pienentää ryhmäkokoja, vähentää opettajien työn kuormitusta ja turvata tarvittava henkilökunnan määrä.

Oppijoilla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, ohjausta ja riittävää tukea oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Pedagogista tukea annetaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen mukaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallilla.

Lukuvuonna 2023–2024 Helsingin kaupungin ylläpitämissä peruskouluissa opiskeli yhteensä 47 985 oppilasta, esiopetukseen osallistui 5445 lasta ja varhaiskasvatukseen 21 497 lasta. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa vieraskielisten oppilaiden osuus oli 24 % kaikista oppilaista. Samoin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vieraskielisten lasten osuus oli 24 % kaikista lapsista vuonna 2023.

Taulukossa on tehostettua ja erityistä tukea saavien oppijoiden määrät prosentteina koko oppijamäärästä eri koulutusasteilla vuonna 2023.

Koulutusaste	Tehostettu tuki	Eriytynen tuki
Varhaiskasvatus		
suomenkieliset	5 %	1 %

ruotsinkieliset	3 %	1 %
Esiopetus		
suomenkieliset	18 %	4 %
ruotsinkieliset	5 %	5 %
Perusopetus		
suomenkieliset	13 %	15 %
ruotsinkieliset	14 %	7 %

Tarveperusteinen rahoitus koulutusasteittain

Alueellisen eriytymisen negatiivisia vaikutuksia oppilaitoksiin ja oppijoille ehkäistään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tarveperusteisella rahoituksella. Vuoden 2024 talousarviossa on kohdennettu 8 836 000 miljoonaa euroa tarveperusteista rahaa perusopetukseen. Rahoitusta saavia kouluja on 39. Koulujen saama määräraha vaihtelee koulun tarveperusteisen indikaattorin ja oppilasmäärän perusteella 23 230 eurosta 656 788 euroon. Vuoden 2024 talousarviossa tarveperusteista rahaa on kohdennettu 2 447 000 euroa varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa rahoitusta saavia yksiköitä on 30 ja kaksi leikkipuistoyksikköä.

Tarveperusteisen rahoituksen käyttö

Varhaiskasvatuksessa tarveperusteisen rahoituksen tavoitteena ovat pysyvät ja pitkäkestoiset ratkaisut, joilla tuetaan lasten vertaistaitoja ja kielitaitoja, mahdollistetaan pedagogisesti perusteltuja ja suunniteltuja pienryhmiä ja annetaan enemmän aikaa lapsille.

Varhaiskasvatuksen tarveperusteisella rahoituksella on palkattu lapsiryhmiin lisähenkilöstöä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajia, S2-opettajia ja opettajia. Lisäksi rahoituksella on mahdollistettu lapsiryhmien tekemiä retkiä ja lasten osallistumista kulttuuritapahtumiin, hankittu yksiköihin pedagogista materiaalia sekä vahvistettu perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja alueellista yhteistoimintaa esimerkiksi kirjastojen kanssa.

Perusopetuksen tarveperusteista rahoitusta jaetaan keskitetysti syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan, kuten kouluvalmentajien ja monikielisten ohjaajien palkkakuluihin. Lisäksi tarveperusteista rahoitusta käytetään henkilöstön palkkaamiseen ja syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Vuosina 2021-2022 tutkija Isabel Ramos Lobato selvitti tarveperusteisen rahoituksen käyttöä perusopetuksessa. Suurin osa tutkimukseen

osallistuneista rehtoreista (76 %) olivat tyytyväisiä siihen, että tarveperusteista rahoitusta voitiin suunnata koulun toimintaympäristöä eniten hyödyttäviin ja tarpeellisiin kohteisiin. Tarveperusteista rahaa käytettiin kouluissa pääosin opettajien (96 %) sekä avustajien ja koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseen (88 %). Tarveperusteista rahaa kohdistettiin myös oppimateriaalien (56 %) hankintaan, koulutilojen parantamiseen (24 %) sekä koulun tapahtuma- ja opintoretkitoimintaan (36 %).

Jatkossa tarvitaan lisää tutkimusta tarveperusteisen rahan vaikuttavuudesta, tehokkaimmista tavoista käyttää saatua lisärahoitusta sekä siitä, millaisilla toimilla voidaan tukea oppijoiden kehitys- ja oppimisedellytyksiä ja pienentää oppimistulosten eroja.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia. Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tuen järjestäminen perustuu lainsäädäntöön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa on varauduttu lainsäädännön edellyttämien kasvun ja oppimisen tuen lakisääteisten palvelujen resursointiin sekä kasvavasta oppijamäärästä johtuvaan resurssien lisästarpeeseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin 20 miljoonan euron lisämääräraha-tarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 10.9.2024 mennessä lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta valtuutettu Vesa Korkkulan ja 9 muun allekirjoittaneen 29.5.2024 jätettyyn talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Silvennoinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 09 310 40073
mari.silvennoinen(a)hel.fi

Piia Nevala, Pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 34658
piia.nevala(a)hel.fi

Maria Tauriainen, oppimisen tuen yksikön päällikkö, puhelin: 310 31855

10.9.2024

Asia/12

maria.tauriainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano